

זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
17:37	17:14	16:14	ירושלים
17:42	17:18	16:13	חיפה
17:34	17:11	16:11	

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

להתחיל מחדש

אחד האתגרים המורכבים הניצבים לפתחו של כל יהודי באשר הוא, מגיע ברגע בו הוא מגיע למסקנה שעליו לעשות שינוי, שהוא חייב לצאת למהלך חדש באורחות חייו, או שכדאי לו לחולל מהפך בסדר יומו או בערכיו. זה יכול לקרות כתוצאה מעיון בערך מוסרי מחייב, לאחר שיעור שפתח בפניו אפיקי חשיבה חדשים, או סתם בעיצומו של יום, כשהרהור תשובה לופת את הלב, ומחייב לצאת למערכה נגד השגרה השוחקת, לטובת שינוי מרענן.

וכאן ניצב היהודי בפני התמודדות לא פשוטה. הוא אכן החליט שעליו לחולל את השינוי, אבל האם הוא מסוגל? האם ניתן לאפס את העבר ולחשב מסלול מחדש? האם ההיסטוריה האישית שלו, שלא פעם מוכתמת או רוויית אתגרים בהם נכשל, מאפשרת לו להאמין בעצמו ולצאת לדרך? האם כל הנסיגות בהם נפל עד כה, לא מוכיחים שזה בלתי אפשרי עבורו? האם יש בו את היכולות להילחם על הערכים שלו, וגם לנצח?!

אבל בכל הקשור לנושאים רוחניים, זה הרבה יותר: הרי כל שינוי רוחני שאדם עושה, כל קבלה טובה שהוא מחדש לעצמו, כל מאמץ עילאי שהוא מחליט להתמקד בו - מלווים ברוח גבית, תמיכה ועידוד עצומים, של אבא שבשמים. נכון, לפעמים הנסיגות הם חלק מהדרך, המלחמה היא חלק מהמסלול, אבל לצד האדם הנלחם - עומד הבורא שתומך במאבק שלו, מאמין ביכולתו לנצח ומסייע לו בעוצמה רבה.

אבא שבשמים, המחדש בכל יום את מעשה בראשית, מעניק לכל יהודי אנרגיה וכוחות לקום ולהסתער כל בוקר מחדש על המטרות החשובות בחייו. לא משנה כמה האיש מוכשר או בעל הרקע שלו, ולבטח לא משנה מה היה בעברו, מה היה אתמול או שלשום, והיכן ומתי נפל או נכשל בהיסטוריה האישית שלו. (הרב אשר קובלסקי)

הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש הישיבה המוסדות

לא מספיק הלב

מי שטוען אני אוהב את השם בלבד והעיקר הוא הלב טועה טעות חמורה

תוב בתורה: "ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם היום" אומר הקב"ה מי שקרוב אלי נקרא חי, ומי שלא הוא ח"ו בגדר מת. וכמו שאמר הכתוב: "אותי עזבו מקור מים חיים לחצוב להם בארות בארת נשברים אשר לא יכילו המים", ח"ו. התורה הקדושה והמצוות הקדושות הם מעיין מים טהור. אם אין קדושה ואין תורה אין סיפוק ואין שמחת חיים. אושר זה כשנותנים לנשמה את המזון שלה, את התורה ואת המצוות, את התפילה ואת היראת שמים, זה מה שנותן לאדם סיפוק רוחני ואושר אמיתי.

וכך כותב הרמח"ל בתחילת ספרו מסילת ישרים "יסוד החסידות ושורש העבודה התמימה היא, שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו, והנה הורונו חז"ל שהאדם לא נברא אלא להתענג על ה' ולהנות מזיו שכירתו שזהו התענוג האמיתי והעידון הגדול מכל העידונים שיכולים להמצא".

וכתב רבי ישראל בקמיסטר זצ"ל, נשבע אני שבועה חמורה בחי העולמים, כי יש ויש מין מתיקות גדולה מאד מאד מהשגת קדושה ואורות עליונים, והוא דבר שאין הפה יכול לדבר ולא האוזן לשמועו! ע"כ.

צוחקים על החרדים, חילוני לא מגיע לחלקיק של אושר של בן תורה, נדמה לו שהוא נהנה, אתה אוכל בשר אני לא? אתה מטייל אני לא מטייל?! אתה הולך לים ואני הולך לים, מה יש לך שאין לי?! אלא אתה באיסור ואני בהיתר, אני בקדושה ואתה בטומאה, אתה הולך לים בשבת ואני ביום חול.

בורא עולם לא אומר לנו לא, הוא אומר כן ולא. אתה רוצה להנשא? והתיר לנו את הנשואות לנו על ידי חופה וקידושין. אתה רוצה אוכל תאכל כשר. והגרוע מכל, מה שיש לחילוני יש לחרדי אבל מה שיש לחרדי אין לחילוני, את האושר, את השמחה בעמלה של תורה, את התענוג שבהשגות רוחניות, שבשלחן שבת, שבתפילה מרוממת, שבנתינת צדקה, את המתיקות של התורה"ק. אין מוכרים את כל זה בנזיד עדשים?! תביאו לי כל כסף שבעולם ותאמרו לי קח, רק תרים ח"ו מתג בשבת, זה אפילו לא ניסיון אצלי, יש לך מיליארדים? אתה לא שוה את הכפתור של החשמל שלי.

"ויצחק בן ששים שנה בלדת אותם. ויהי כי זקן יצחק ותכהן עיניו מראות", יצחק היה בן 123 ובניו היו בני

63 שהרי בן ששים שנה היה בלדת אותם. יש הרבה אנשים שאומרים: העיקר הלב, סבא שלי היה מקובל אטלקי, ואני מאמין גדול, והעיקר הלב, וסבא שלי היה ככה. לאף אחד מאיתנו אין 10 אחוז מהאמונה של עשו, אדם שלא מאמין לא מתייחס לברכות, מה אכפת לו שזקן אחד מברך אותו, עשו היה מאמין גדול מאד, הוא צועק צעקה גדולה ומרה! ואומר הברכה אחת היא לך אבי, עשו בוכה תמרורים, הוא בעל אמונה גדולה בה' ובצדיקים עבדיו שיש להם יכולת לברך בשם ה'.

ועוד, מי היה עשו? אביו- יצחק, סבא שלו - אברהם אבינו. יש לו את זכותיה דאברהם רחימא ושל יצחק עקידא, אף אחד אין לו כאלה אבות וכזו אמונה.

ואפ"ה אומר הנביא: הלא אח עשו ליעקב, ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי! (מלאכי א) האמונה בלב, כל הזכות אבות אינו כלום. מה המעשים שלך? זה מה שקובע! עשו היה בעל עבירה! אומר ה' לא מעניין אותי האמונה, הזכויות שלך, אדרבא, זו טענה גדולה יותר, איך אתה לא הולך בדרך של אבא שלך, אין פרוטקציות בשמים, אין משוא פנים לאף אחד.

יש לנו את יעקב ועשו, יעקב איש תם יושב אהלים, ומאידך עשו איש יודע ציד איש שדה. יש שתי דרכים, אי אפשר לערב ביניהם, שני גויים בבטן ויפרדו, לא תערובת, או דרך של תורה או דרך של עולם הזה, או דרך של הלעיטני נא, של רדיפה אחר הנוצץ, או חיים של דחיית סיפוקים והתעלות על יצרו. אדם צריך לחפש בדרכה של תורה, אחינו הטועים לא מכירים את בני התורה, לא יודעים את החכמה האדירה שיש בתורה הק'! אני יושב עם סטודנטים בעלי תואר הם ישובו והשתוממו, או שבאו וקיבלו עומ"ש, או שברחו ואמרו עוד רגע אני אחזור בתשובה.

מוהר"ח, תלמיד האריז"ל, כותב בהקדמתו לעץ חיים, מו"ר למד כל סודות הקבלה מפי אליהו זכור לטוב, אדם הלומד את החכמה האדירה העמוקה הזו, מבין שבשבל אנושי אי אפשר לחבר חיבור נורא כזה בלי לימוד עם אליהו ז"ל! אדם שאיננו קדוש וטהור, עם כל הכשרון שלו לא יבין, קדושה וטומאה לא באים יחדיו, צריך יראת שמים קדושה וטהרה ללמוד תורה. שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגילית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה
להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה
לרפואת ישראל סאיר בן מלכה, שלמה בן סמחה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה
לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

בזכות אמה

נרדם. בשש בבוקר התעורר למראה שני רופאים הגוהרים מעליו ובוחנים ביסודיות את המכשירים הצמודים אליו. הם היו מכוסים מכף רגל ועד ראש, מבע פניהם לא ניכר מבטד למסיכה ולשקף שעטו על פניהם, אולם די היה להביט בעיניהם כדי לראות מבט של פליאה והשתוממות. הם ניתקו ושבו וחיברו אותו למכשיר הסיטורציה, ועדיין לא נרגעו- עד שהביאו עוד שני מכשירים אחרים כדי לבדוק אם זה יתכן.

"לא יודע איך זה קרה", אמר אחד מהם לפתע, "אבל במהלך הלילה נתוני החמצן בדמך זינקו בשתיים עשרה נקודות. כלומר, אתה נושם די בסדר בכוחות עצמך. לא מביין איך..." עוד כמה דקות של התייעצות, ואז החליטו הרופאים כי יישאר להשגחה קצרה, ולאחר מכן אם ההטבה תימשך- יועבר למחלקה הרגילה. אין לו עוד צורך בטיפול נמרץ. עוד כמה ימים חלפו, ועד יום רביעי הבא הוא כבר שוחרר לביתו. עדיין זקוק למחולל חמצן מידי פעם במשך היום, אבל מצבו יציב, הוא נושם היטב, ולאט לאט שב לאיתנו.

כל זה קרה ביום רביעי בבוקר. יום רביעי הוא היום שלו, היום אותו מסר לאמו, היום בו התמסר לכבוד הורים. באור ליום רביעי הפיל תחינתו, וכנראה שאמו במקומה בגניו פועלה את שפעלה כדי שבנה לא יהפוך למורדם ומונשם ביום רביעי, היום אותו הקריב למענה במסירות נאצלה.

סיפור מפעים זה, המוכר לנו ממקור נאמן ואף התפרסם בכמה כתבי עת, מאיר עיניים ומלמד: כיבוד הורים הוא לא בהכרח מצווה קלה. לפעמים הוא דורש מסירות גדולה, הקרבה של שעות רבות, טרחה מרובה. אבל במידה כפולה ומכופלת, כיבוד הורים הוא דרך נעלית לפתוח שערי שמים, כלי רב עוצמה לעורר רחמים, להשפיע ישועות.

אחים יקרים, לכולנו יש הורים. מי שזכו והוריהם בחיים, נכוננו להם מאות הזדמנויות לכבדם ולהוקירם. כל שיחת טלפון משמחת, כל ביקור משובב לב, קניות עבורם, סידור טכני, הסעתם ממקום למקום, כל צורך שהוא. גם מי שהוריו כבר אינם בחיים, יכול לזכותם בזכויות נצח, בהנצחתם, בצדקה לעילוי נשמתם, בהקדשת מעשה טוב לזכרם.

הבה נכבד הורים מכל הלב, נשוש על כל הזדמנות, נמלא כל בבקשה בשמחה, נעשה הכל כדי להיטיב עמם ולגמול עימם חסד. נזכור, כי על כל זה התורה הקדושה הבטיחה לנו: "למען ייטב לך"- כיבוד הורים משפיע עלינו שפע טובה וברכה.

הם עזבו את מיטתו, והוא נותר שקוע במחשבות. 'שתי עשרה שעות חיים אחרונות', הרהר, 'זה כל מה שיש לי'. להתקשר למשפחתו אינו יכול, אין סביבו איש מוכה, רק מחלקה על מאושפזיה, מכשירים מצפצפים ורופאים עטויי לבן. המצב מסוכן עד כדי קריטי, מה עוד הוא יכול לעשות?

הוא הרהר במה שיקרה מחר בבוקר, כשיבואו הרופאים. אין כל יסוד סביר להניח שמצבו ישתפר באופן משמעותי, משמע כל הסיכויים מובילים לכך שמחר, יום רביעי בבוקר, הוא יורדם ויונשם.

ואז, זה היכה בו כבר, מחר הוא יום רביעי, יום רביעי!

עיניו התמלאו דמעות, והוא פנה בתחינה נרגשת, באלם קול ובלב הולם, לנשמת אמו ע"ה נוחה עדן. 'אמא, מחר זה יום רביעי. את יודעת מה זה יום רביעי עבורי, מה הייתי עושה ביום הזה, מה היה תוכנו של יום רביעי. אמא, תגשי בבקשה לכיסיא הכבוד ותקרעי שערי שמים, לא יכול להיות שדווקא ביום רביעי אני אחתום על הרדמה והנשמה. לא ביום רביעי'.

כשגופו מתנועע קלות, ככל יכולתו, כשליבו נרגש והומה בסערת רגשות, נזכר מה היה יום רביעי. זה היה היום בו היה סועד את אמו ע"ה, שהיתה משותקת לאורך עשרות שנים. הילדים שנישאו ערכו תורנות, ובמסגרתה כל ילד קיבל יום- בו היתה לו הזכות לשהות לצד אמו הסובלת, ולשרת אותה בנאמנות ובמסירות. היום שלו היה יום רביעי.

בכל יום רביעי היה משכים קום, מתפלל ונוסע מביתו בבית שמש למודיעין עילית- מקום מגורי הוריו. את כל היום העביר עם אמו. תחילה הכין לה קפה, אחר כך הוציא אותה לטיול- מה שהצריך התארגנות לא פשוטה. אחר כך היה עורך עמה קניות, משוחח איתה בנעימות, מכין לה מזון- וגם מאכיל אותה. יום שלם העביר במחיצתה, מכבדה בכל ליבו.

זה היה 'יום רביעי' שלו, ולא יום רביעי אחד- אלא עשרים שנה! עשרים שנה היה נוסע מידי יום רביעי לאימו, ומשרת אותה במשך שתיים עשרה שעות רצופות. עשרים שנה- בחורף, בקיץ, כשהיה לו כח וכשאזלו כוחותיו, במי שגרה ובימי סערה, בשבועות שמחים ובשבועות קשים- תמיד תמיד היה דבר אחד ברור: יום רביעי זה היום של אמא. ביום הזה הוא עוזב הכל, משאיר דאגות, טרדות, פרנסה ושאר משימות מאחור, ומכבד את אמא.

'אמא, זה היה יום רביעי. זה היה היום שלנו', לחש בהרהור מעומק מחלקת טיפול נמרץ. 'אמא, מחר יום רביעי. את מיטב ימי הרביעי בחיי נתתי עבורך, אמא, אל תתני שינשימו אותי ביום רביעי. זה היום שלנו', וכשעיניו זולגות דמעות, אזלו כוחותיו והוא

המחלקות המבודדות בבתי החולים, שלמרבה הצער כולנו שמענו עליהן בשנה החולפת, בימי הקורונה, אינן מקום נעים. חלק מהבאים בשעריהן נכנסו אליהן אך תמול שלשום כמעט בריאים לגמרי והפכו למורדמים ומונשמים. גם אלה שכבר הגיעו לשם כשמצבם אינו בכי טוב, ציפו וייחלו שגופם יתגבר על הנגיף הנורא, לבסוף- רבים מהם הוכרעו שם, למרבה הכאב.

וכך, באחד הימים, יהודי מבוגר שלקה בנגיף המתפשט וקיווה לעבור אותו בשלום, החל לחוש קשיי נשימה. כשאלו התגברו וכבר הגיעו עד כדי חנק, הזמין אמבולנס שמייהר לפנותו לבית החולים. שם חובר למכשיר סיטורציה, הבודק את רמת החמצן בדם, וכשהתברר שהנתונים מדאיגים, חיברו אותו למחולל חמצן שיסייע לו בנשימה. למרבה החרדה, מצבו הוסיף להידרדר. מכשיר הסיטורציה הוסיף לדווח על ירידה בנתונים, והוא אכן חש שהוא הולך ומתקשה לנשום.

הרופאים אסרו עליו להתאמץ כלל. לא לקום, לא לדבר, לא להתפלל, כלום, רק לשכב מחובר למכונה ולקוות לשם הזמן המצב ישתפר. כשזה לא קרה, הוא הועבר למחלקת טיפול נמרץ, ושם היטיב להבין עד כמה מצבו חמור. מימינו נפטר יהודי, משמאלו יהודי אחר מורדם ומונשם מזה שבועות, מולו יהודי נוסף שוכב מחוסר תזווה. כשהועבר לשם הבין כי הוא זקוק לרחמי שמים מרובים כדי לצאת מהמחלקה הזו חי ונושם על שתי רגליו.

את אשר יגור ממנו בא. היה זה ביום שלישי בלילה, את השיחה הזו לא ישכח כל ימיו. שני רופאים רחמניים התקרבו למיטתו והושיטו לו טפסי הסכמה להרדמה והנשמה.

הוא הביט בטפסים הללו ובהרף עין הבין את המשמעות: קיים סיכוי לא מבוטל שחתימה על המסמכים הללו היא בעצם חתימת מסכת חיו. רבים מידי שהורדמו והונשמו לא שבו לבריאותם, ולמעשה לא שבו בכלל. אמת ויציב כי לפעמים אין ברירה ואין מנוס, אולם הוא החליט כי יעשה הכל כדי לבקש לדחות את רוע הגזירה.

בעיני רוחו עברו תסריטי אימה, לפיהם הוא כבר לא יוכל לקום ממיטתו. למעשה, אף להיפרד מבני משפחתו לא יוכל, שכן הוא מאושפז במחלקה מבודדת, ואפילו הדיבור בטלפון אסור עליו כי הדבר דורש מאמץ. יתכן שברגע בו יורדם ויונשם, ייפרד מהעולם לנצח.

הוא ביקש הסברים מהרופאים ואלו בסבלנות והבנה ראוים לשבח הסבירו לו את מצבו. הוא מתקשה לנשום בכוחות עצמה. מטרת ההנשמה היא לאפשר לו להמשיך לנשום, אולי בחלוף זמן גופו יתגבר על הנגיף והוא ישוב לאיתנו. הם הבינו את חששותיו, נענו לתחינתו והודיעוהו באופן סופי כי ניתן להמתין עוד כחצי יממה. אם מצבו לא ישתפר בשתיים עשרה השעות הקרובות, אין מנוס מהרדמה והנשמה, תהיינה השלכותיה אשר תהיינה.

"שני רופאים רחמניים התקרבו למיטתו והושיטו לו טפסי הסכמה להרדמה והנשמה..."

פינת ההלכה הרב יגון חורי

הלכות ומנהגי חנוכה

בתקופת הבית השני גזרו מלכי יוון גזרות על ישראל, וביטלו אותם מדתם, ולא הניחום לעסוק בתורה ובמצוות, ולחצו לחץ גדול, ופשטו ידיהם בממונם ובבנותיהם, ונכנסו להיכל ופרצו בו פרצות ושימאו הטהרות. והיה צר מאד לישראל מפניהם, עד שריחם עליהם ה' אלהי אבותינו, והצילם מידם, וגברו בני חשמונאי הכהנים הגדולים והרגום, והושיעו את ישראל מלך מן הכהנים, וחזרה המלכות לישראל, ונמשכה יותר ממאתים שנה עד חורבן הבית השני. וכשגברו ישראל על אויביהם ואיבדום, היה זה ביום כ"ה בכסליו. ונכנסו להיכל ולא מצאו שמן טהור להדליק המנורה שבבית המקדש, אלא פך אחד של שמן שלא היה בו להדליק אלא יום אחד בלבד, ונעשה בו נס והדליקו ממנו שמנה ימים עד שכתשו זתים ועשו שמן טהור. ומפני זה התקינו רבותינו בדור ההוא שיהיה שמנה ימים אלו – החל מיום כ"ה בכסליו והלאה – ימי שמחה והלל. ומדליקים בהם נרות בכל לילה משמונת הלילות לפרסם הנס ולגלותו, וימים אלו נקראים חנוכה. (חזון עובדיה עמ' א)

מנהגי חנוכה

א. יש אומרים שריבוי הסעודות שמרבים בהם בימי חנוכה אינם אלא סעודות הרשות, שלא קבעום חכמים למשתה ושמחה. ויש חולקים ואומרים שיש מצוה בריבוי הסעודות. ונוהגים לומר זמירות ותשבחות להשם יתברך בסעודות הללו, ואז נחשבות לסעודות מצוה. (חזו"ע עמ' טו-יח)

ב. מה טוב ומה נעים לנצל מסיבות כאלה לדרשות בדברי תורה ויראת ה' טהורה, לקרב את ישראל לאביהם שבשמים, ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד. ואז בודאי שנחשבות הסעודות הללו למצוה. והיה רצון שהשם יתברך יעשה עמנו נסים ונפלאות כמו שעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה. ישראל נושע בה' תשועת עולמים, ונוכה לביאת משיח צדקנו (ראשי תיבות: מדליקים שמנת ימי חנוכה), ונדליק המנורה בבית קדשנו ותפארתינו, מלך ביפיו תחזינה עינינו. במהרה בימינו אמן. (עמ' יח)

ג. נוהגים להרבות במאכלי גבינה בימי חנוכה, זכר לנס שנעשה על ידי "הודית". ומנהג ישראל תורה הוא.

ד. מה שנוהגים במלאת שבעת ימי האבל לעלות לבית הקברות, וכן ביום השלישים, אין לעשות כן בימי חנוכה, מפני שמתעוררים לבכי ולמספד ע"י הקבר כשרואים קברו של הנפטר. ולכן ידחו הביקור לבית הקברות לאחר ימי החנוכה.

ה. מי שצריך לעלות לקבר במלאת שנה אם הם יודעים שיבואו לידי בכי לא יעלו, ואם נראה להם שלא יבואו לידי בכי אז רשאים לעלות לקבר. (ע"פ חזו"ע שם)

מנהג אכילת סופגניות

א. נוהגים לאכול סופגניות מסוגנות בשמן, וטעמם כצפיהית בדבש, זכר לנס השמן של המנורה. וכל מעשיך יהיו לשם שמים. (עמ' יט)

ב. סופגניות שהובאו באמצע הסעודה, אין לברך עליהן, וטוב להניחן עד לאחר ברכת המזון, ואז יברכו עליהן.

ג. סופגניות שלנו שהם על ידי טיגון בשמן, אפילו קבע סעודה עליהם (דהיינו שאכל 216 גרם) אינו מברך המוציא וברכת המזון. אלא בורא מיני מזונות ועל המחיה. (ילקוט יוסף סי' תרע"ט)

ד. סופגניות הנעשות על ידי גוים במסעדות ובתי הארחה של יהודים מותרים באכילה, ואין בהם איסור בישולי גוים וכדין פת נחתום של גוים. ומכל מקום יש להזהר שישאל ידליק את האש. וכן אם כיבו את הגאז ואחר כך רוצים לטגן עוד סופגניות, יחזור המשגיח וידליקנו בעצמו. והנוהגים להזהר תמיד מלאכול אפילו פת נחתום גוי, עליהם להזהר גם בסוגפניות אלה, ותע"ב. (ילקו"י סי' תרע"ט)

ה. סופגניות המסוגנות בשמן, ואחר הטיגון מזריקים לתוכן ריבה לכל סופגניה, ולא הוסיפו מים במאפיה בשעת ההזרקה, והריבה הנוזלה מרוכות כולה במקום אחד, בתוך הסופגניה, מותר לחממה בשבת על פלאטה חשמלית דולקת עד שתהיה יד סולדת בה. (חזו"ע עמ' ט).

מצות הדלקת נרות חנוכה

א. צריך להזהר מאד בהדלקת נרות חנוכה, כי היא מצוה חביבה עד מאד, שיש בה משום פרסום הנס בהודאה לה' יתברך על הנסים שעשה לנו, והעושה כן זוכה לבנים תלמידי חכמים. (ילקו"י סי' תרע"א)

ב. כמה נרות צריך להדליק? בלילה הראשון מדליק נר אחד, מכאן ואילך מוסיף אחד בכל לילה עד שבליילה אחרון יהיו שמנה נרות, ואפילו אם בני הבית מרובים לא ידליקו יותר. ע"כ. (חזו"ע עמ' ט)

ג. אחר שהדליק בעל הבית נר החיוב, מותר לתת לאחד מבניו הקטנים שהגיע לחינוך (בן 6 בערך) להדליק נרות ההידור, כדי לחנכו במצוות. ונר השמש רשאי ליתן להדליקו אפילו לכן שלא הגיע לחינוך.

ד. אף הנשים חייבות בהדלקת נרות חנוכה מפני שאף הן היו באותו הנס.
ה. בן נשוי המתארח אצל אביו או אצל חמיו בשבת חנוכה, ובמוצאי שבת מתכוון לחזון לביתו, אין לו להדליק נר חנוכה אלא כשיחזור לביתו דוקא.
ו. חיילים ספרדים המשרתים בצבא יכולים לסמוך על הדלקת נר חנוכה של אביהם בביתם, ואינם צריכים להדליק. (עמ' קנו)
ז. כל השמנים והפתילות כשרים להדלקת נר חנוכה. ומצוה מן המובחר בשמן זית מפני שאורו צלול ביותר. וכן מצוה מן המובחר לעשות הפתילה מצמר גפן.
ח. אם השמן זית ביוקר מאד, יותר מכל שאר שמנים, יוכל להדליק נר החיוב בשמן זית, ושאר נרות ההידור בשמן רגיל.

ט. שמן של שביעית, הרבה מן האחרונים אוסרים להדליק ממנו נרות חנוכה, כיון שאסור להשתמש לאור נרות החנוכה, והתורה אמרה על פירות שביעית "לאכלה" ולא להפסד. ויש מתירים. ואם הוא יכול נכרי או היתר מכירה מותר. וכל שכן יכול חו"ל שמותה.

י. אין יוצאים ידי חובת הדלקה נרות חנוכה באור החשמל, שצריך להקפיד על שמן ופתילה, בדומה להדלקת המנורה בבית המקדש, שבה נעשה הנס. מכל מקום הטס במטוס, ואין לו אפשרות להדליק נר חנוכה בשמן או בשעוה, טוב שידליק פנס חשמלי בלי ברכה, לזכר הנס. (ילקו"י סי' תרע"א ס"א)

היכן מניחים את החנוכיה?

א. מצוה להניח נרות החנוכה בטפח הסמוך לפתח משמאל הנכנס, כדי שתהיה המזוזה מימין ונרות החנוכה משמאל, וכשהוא נכנס ויוצא הרי הוא מוקף במצוות.

ב. מצות הנחת נרות חנוכה היא בתוך עשרה טפחים (80 סנטימטר) מקרקע הדירה, ואם הניחם למעלה מעשרה טפחים, יצא. ויש להניחם למעלה משלשה טפחים. (עמ' לג)

ג. הדר בעליה מצוה שיניח את מנורת החנוכה בחלון או במרפסת הסמוכה לרשות הרבים, כדי לקיים פרסומי ניסא. ואפילו החלון למעלה מעשרה טפחים.

ד. אם הוא גר בקומה שהמרפסת גבוהה מקרקע רשות הרבים עשרים אמה (9.60 מטר) יניח הנרות בפתח הדירה מבפנים, הואיל ואין בזה היכר כל כך לבני רשות הרבים. ומכל מקום אם יש ממול בנין גבוה ויש פרסום הנס להם, ידליק בחלון. (עמ' לט)

ה. חצר שיש בה שני פתחים, משני רוחות, בזמן הזה שהרבה מדליקים בתוך הבית מבפנים ואין שום היכר לבני רשות הרבים, אע"פ שיש לחצר כמה פתחים אין צריך להדליק אלא בפתח אחד בלבד. וכן המנהג פשוט. (ילקו"י סי' תרע"א ס"כז)

מתי מדליקים נרות חנוכה?

א. זמן הדלקת נרות החנוכה בצאת הכוכבים לא מאחרים ולא מקדימים, וצריך ליתן שמן בנרות שיעור שיבערו חצי שעה אחר צאת הכוכבים. (עמ' סב)

ב. מי שלא הדליק בתחלת הלילה, והגיע לביתו בשעה מאוחרת, וכל בני הבית כבר נרדמו, אם יכול להעיר אחד או שנים מבני הבית, כדי שישמעו ממנו ברכת "להדליק נר חנוכה", הנה מה טוב ואם לאו, יברך וידליק נר חנוכה. (עמ' סב-סד)

ג. בערב שבת צריך לתת שמן בנרות החנוכה שיעור שידלקו במשך חצי שעה אחר צאת הכוכבים בליל שבת, ולכן לא יקדימו ההדלקה יותר מדאי בעוד היום גדול, אלא ידליקו נרות החנוכה כעשרים דקות לפני השקיעה, לאחר שיתנו שמן כשיעור שעה אחת. ואם לא יהיו נרות החנוכה דולקים חצי שעה אחר צאת הכוכבים, יש אומרים שלא יצא ידי חובתו, והברכות שבירך על הנרות הרי הן ברכות לבטלה, לכן יש להזהר מאד בכל זה. (עמ' ע)

ד. במוצאי שבת חנוכה מדליקין נר חנוכה בבית הכנסת ואחר כך מבדילין על הכוס. ובבית יבדיל תחלה ואחר כך ידליק.

מה מברכים בהדלקת החנוכיה?

א. המדליק נרות חנוכה, צריך לברך בלילה הראשון ג' ברכות: א- אשר קדשנו במצותיו וציונו להדליק נר חנוכה. ב- שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה. ג- שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה. ובשאר לילות החנוכה מברך שתי ברכות הראשונות בלבד. (ילקו"י סי' תרע"א ס"א)

ב. המדליק צריך להדליק את רוב היוצא מן הפתילה כלומר שידליק עד שתהא השלהבת עולה מאליה. (חזו"ע עמ' קכט)

ג. אחר שבירך והדליק נר אחד, אף על פי שהוא עדיין צריך להדליק את נרות ההידור, יש לו לומר את הנוסח של הנרות הללו אנו מדליקים וכו', ואחר כך כל מזמור שיר חנוכה הבית לדוד. (עמ' קל)

ד. אם שכח לברך "להדליק נר חנוכה" ושאר הברכות, כל זמן שעדיין לא סיים להדליק את נרות ההידור של אותו לילה, רשאי לברך "להדליק נר חנוכה" ושאר ברכות ההדלקה, אבל אם השלים לגמרי הדלקת כל הנרות, אפילו אם עדיין לא הדליק את נר "השמש", לא יברך עוד ברכת "להדליק נר חנוכה", אבל יוכל לברך ברכת שעשה נסים בכל הלילות, ושהחיינו בלילה הראשון בלבד. (שם)

רגע חושבים

הרב דניאל גרמן

הקב"ה ישלם לך על כל הצרות

בשביל זה אנו צריכים להיות מוכנים להפחית בנוחיותנו ואף לסבול בימים הקצרים בעולם הזה כדי להרוויח את הנחת והעונג האמיתיים בעולם הבא לצנח נצחים. ואף שאנו מוכנים לכך לפעמים באופן טבעי קשה לנו לקבל בלב שלם את כל הקשיים שפוגשים אותנו. העצה לזה היא לצייר בלבנו את הנועם הנצחי שיהיה לנו עבור התורה והמעשים הטובים שאנו רוכשים ואף גם מהסבל הזמני שאנו סובלים בעולם הזה, ואז יאירו עינינו וישמח לבנו על העושר המופלג הנצחי שנשיג על ידם (שהרי זה כאחד שניתנה לו הזדמנות להיכנס לאוצר המלך ליום אחד ולקחת מה שלבו חפץ. וכן היסורים שכבר עברו וכבר סבל אותם, הרי הם כבר רק טובה וברכה, כי מה שסבל כבר עבר ובטל, נמצא שהחולה רכש לו הון רב מאוד של זכויות).

ועוד מסופר בספרו על אדם אחד שנפטר ובמשפטו בבית הדין בשמיים הוא שומע שבת קול יוצא ומכריז שיתקבצו זכויותיו שעשה כל ימי חייו. והקול נשמע בכל העולמות שמתרש שם שורש נשמתו והנה תיכף נקבצו כל המליצים שנבראו מהמצוות ועומדים כולם לצד ימין של הכף. ואח"כ יוצא בת קול שיתקבצו גם כן כל עוונותיו שעשה בכל ימי חייו. והנה מתקבצים המונים המונים לבושים שחורים ומתעטפים שחורים ונותרו מאד מאד והכף חוב מכריע מצד ריבויים וגם מחמת שמלאכי הזכות אין כוחם יפה כ"כ שאין נעשה כוונה וברצון כראוי, משא"כ העוונות, שהוא עשה אותם בתשוּקה ובחפץ.

והנה האדם כשרואה זאת מתמרמר מאוד וחושב בנפשו מה יהיה סופו, כי בודאי יכריזו עלי שאני רשע כיון שכף חוב מכריע. ובתוך כך יוצא בת קול שמכריז ואומר איה היסורים שהיו לו בעודו בזה העולם. מיד נקבצו כל היסורים שהיו לו בכל ימי חייו והם רצים כולם לצד הימין והכף מזכרע הרבה והרבה, כי ע"י היסורים נתכפרו לו הרבה מעוונותיו והוא נשאר בחזקת צדיק והוא שמח ומודה לה' עליהם (ומן הסתם מצטער למה לא באו עליו עוד יותר צרות...).

אומר רבי שמעון בר יוחאי ששלוש מתנות טובות נתן להם הקב"ה לישראל וכולם לא נתנו אלא ע"י יסורין ואחת מהם היא עולם הבא. אם כן על האדם שמתייסר ביסורים אפילו הקטנים ביותר לשמוח שאינו בכלל שונאיו ויתברך, שמשלם להם שכרם כאן כדי להאבידם. וכל שעברו עליו מ' ימים בלא יסורין קיבל עולמו בחייו, שהיסורים מכפרים כקרבן, וכל שהקב"ה חפץ בו מדכאו בייסורים.

וידע שנשמתו היא נצחית ואין דבר שיכול לכלותה ואין אובדן ברוחני, ועתידו מובטח בכל הבטחות הנביאים. ויזכור שתמיד לפני זריחת השמש יש את החושך הכי גדול של הלילה (דלית נהורא אלא ההוא דנפיק מגו חשוכא. ובסנהדרין צח' כתוב שאם ראית דור שצרות רבות באות עליו כנהר – חכה לו, שהוא סימן לפני הגאולה). והיראים המעונים וכל אלו שישארו נאמנים בכל אלו הנסיגות יזכו לאורו של משיח.

ואשרי מי שמתייסר, כי בעבור כל הכאה עתיד הקב"ה לשלם לו בלי שיעור כמו שמובא בתנא דבי אליהו שלעתיד לבוא אומרים מלאכי השרת "אשריהם ישראל שכל הצער והעינוי והלחץ שהיה להם חלף והלך לו ועכשיו כל אותה הטובה והגדולה יש להם".

והחפץ חיים זצ"ל אמר משל נאה בספרו 'שם עולם' ח"א: פעם היה עשיר מופלג סוחר באבנים טובות שבהיותו ביריד רחוק מביתו נפל לידיו הזדמנות לקנות יהלומים יקרי ערך במחיר מוזל מאוד, אולם כדי שיהיה מספיק כסף לרוכשם היה צריך לצמצם בנוחיותו. בדרכו חזרה לביתו פגש אותו אחד מידידיו והתפלא על עשיר שכמותו שאוכל וישן ביחד עם כל העניים שלא לפי כבודו, ואף כאשר העשיר הסביר לו את העניין עדיין חברו לא הצליח להבין איך הוא מצליח לשמור על מצב רוח מרומם כאשר הוא סובל קושי כזה שאינו מתאים למעמדו כלל. אמר לו העשיר: כשעולה בלבי הקושי אני פותח את קופסת המרגליות, מסתכל על היהלומים וחש את העשירות שאשיג על ידם כשאחזור הביתה ובה אני נרגע ולבי מתמלא שמחה.

כן הדבר אצלנו, אנחנו ירדנו ליריד הגדול של העולם הזה כדי לסגל תורה ומעשים טובים שהם אבנים יקרות שאין ערוך לחשיבותם. אך לפעמים

למאמרים נוספים של הרב דניאל גרמן בקרו באתר 'שיבת אור דוד'

תרמו עכשיו

והיו שותפים לפעילות הענפה של מוסדות "אור דוד" בראשות הרה"ג דניאל זר שליט"א

כל התורם למוסדותינו הקדושים
בצבות צדק מלא אהבה
ימלאו לו בכל חמשה יבין
ויכא יסודות גדולות
בשמיים ובמחנות
מתוך אהבה ויראת ה' יתברך
ביום א' לט"ו

מזוזה מהודרת
בברכה של הרה"ג דניאל זר שליט"א
בציון של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי זי"א

בתרומה של 150*12

טלית גדול עם רקמה
בברכה של הרה"ג דניאל זר שליט"א
בציון של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי זי"א

בתרומה של 180*12

טלית גדול עם עטרה
בברכה של הרה"ג דניאל זר שליט"א
בציון של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי זי"א

בתרומה של 360*12

מטבע של שמירה
קמיע בצורת מטבע עם שרשרת לשמירה במיוחד מתאונות דרכים

בתרומה של 36*12

בקבוק יין בברכה
לאחר לימוד האידרא מפי הרה"ג דניאל זר שליט"א
בציון של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי זי"א

בתרומה של 52*12

ספר תהילים יוקרתי מאויר
עם ציורים מרהיבים עוצרי נשימה של מלכות וקסברג.

בתרומה של 77*12

ספר תהילים יוקרתי מעודר
עם פירושי יסוד מלכות ניתן ב-2 צבנים חום, ורוד וקדם.

בתרומה של 104*12